

Lausunto

07.04.2026

Asia: VN/21436/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi terveydenhuoltolain, vankeuslain ja tutkintavankeuslain muuttamisesta (saattohoito ja eräät muut muutokset)

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Lääkäriliitto pitää tärkeänä, että palliatiivisen hoidon ja saattohoidon järjestämisestä säädetään laissa nimenomaisesti. Ehdotettu lain säännös tukee palliatiivisen ja saattohoidon yhdenvertaista saatavuutta maassamme. Katsomme, että 24 §:n uuden 2 momentin perusteluissa tulisi ottaa huomioon kansallisesti kehitetty palliatiivisen ja saattohoidon porrastus esim. sosiaali- ja terveysministeriön työryhmäraporttiin 2021:23 kirjatun suuntaisesti: Palliatiivinen hoito ja saattohoito järjestetään porrasteisesti osaamistasojen (perustaso, erityistaso ja vaativa erityistaso) laatukriteereiden mukaisesti ja niin, että valtakunnallisesti tasa-arvoinen, tarvelähtöinen hoitoon pääsy turvataan." Tämä täsmentäisi pykälätekstin hieman yleisluontoiseksi jäävää kirjausta "perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa". Palliatiivisen hoidon määritelmän tulee vastata kansainvälisesti hyväksytyä eli toimintakyvyn sijasta tulee puhua elämänlaadusta.

Kommentit hoitopaikan valintaa koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Lääkäriliitto katsoo, että terveyskeskuksen tai terveysaseman vaihtamisen mahdollistaminen kolmen kuukauden välein tukee potilaan itsemääräämisoikeutta. Epäselväksi jää kuitenkin muutoksen merkitys ja hoitoon pääsyn tosiasiallinen mahdollisuus ottaen huomioon vuoden 2025 alusta kolmeen kuukauteen heikennetty perusterveydenhuollon hoitotakuu. Terveysaseman vaihtaminen lyhyin väliajoin voi heikentää potilaan hoidon jatkuvuutta. Erityisessä riskissä ovat potilaat, joilla on haasteita sitoutua terveydenhuollossa tehtyihin hoitolinjauksiin. Hoitopaikan vaihtaminen ei tästä näkökulmasta aina ole potilaan edun mukaista. Lääkäriliiton näkemyksen mukaan potilas-lääkärisuhteen jatkuvuus ja vastaanottoaikojen saatavuus ovat toimivan perusterveydenhuollon ydin. Siksi lähivuosina tulisi kehittämistoimet kohdistaa omalääkärin saamiseksi kaikille maassa asuville.

Kommentit erikoissairaanhoidon hoitotakuun seurantaan koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Lääkäriliitto kannattaa enimmäisaikojen julkaisemista nykyistä tiheämmin.

Kommentit esityksen vaikutusarvioista

-

Mahdolliset muut kommentit

-

Kattelus Mervi
Suomen Lääkäriliitto - Finlands Läkarförbund